

Xodos

Xodos és un dels denominats *pobles de dalt* de la comarca de l'Alcalatén, a l'interior de Castelló. És troba encimbellat sobre els cingles d'un humil turó als mateixos peus del massís del Penyagolosa. D'aquestes peculiars característiques geogràfiques es deriven els que tal volta siguen els seus trets més visibles i sensibles: el seu pintoresquisme i la seua climatologia freda i ventosa durant bona part de l'any, els quals no solen passar desapercebuts al visitant.

Condicions geogràfiques

Malgrat trobar-se a tan sols 60 km de Castelló, el viatge en cotxe fins a Xodos es d'aproximadament un hora, i d'entre hora i mitja i dos des de València. Açò ens dona una idea de la difícil orografia que s'ha de superar per a arribar-hi. Els més de 40 km² del seu terme son eminentment forestals i pràcticament tots es troben per damunt dels 900 metres d'altitud, amb el cim del Penyagolosa com a cota màxima (1.815 m).

Breu ressenya històrica

A la Cova de Gargant resten algunes pintures rupestres neolítics dels que podrien ser els primers habitants de Xodos. També hi ha restes d'un poblat del bronze i algun vestigi d'època romana. Però l'època que major empremta va deixar al poble va ser la medieval, tant l'anterior com la posterior a la conquesta de Jaume I. Al xicotet i bell centre històric de Xodos es troba el portal i les restes de l'antiga muralla i del castell, la casa consistorial i l'antiga presó.

Situació actual

La vida social i econòmica a Xodos ha estat marcada per la seua condició profundament muntanyesa. La ganaderia (vacuna), una humil agricultura de secà i un turisme rural que amb prou feines permet la continuïtat d'un hostel-restaurant, un bar i alguna casa rural, és l'actual relitat econòmica del poble. L'excelent qualitat ambiental de l'entorn pot ser el millor recurs per al seu futur desenvolupament socioeconòmic.

Fundación CRECE

Pobles Vius

-Camins del silenci a la Comunitat Valenciana-

Masovers de Penyagolosa

04-11-2018

Els masovers del Penyagolosa

La població dispersa als tradicionals masos ha sigut una característica històrica del poblament a l'Alcalatén. En el cas de Xodos, la majoria dels prop de 800 habitants que vivien al municipi a mitjan segle passat, encara ho feien als nombrosos masos del terme. Durant les següents dècades i fins hui, el procés de despoblació ha sigut accelerat. El padró s'ha estabilitzat als últims anys en torn a 100 persones (majoria no resident). Els masos han sigut els principals damnificats d'aquest procés de despoblació, ja que n'han quedat la majoria deshabitats i en proceés de runa. El canvi de model econòmic durant el segle XX, unit a la fatigosa vida a les àrees de muntanya i la manca de rendibilitat de la majoria d'activitats agrícoles, ramaderes i forestals (la malea, l'espígol...) que es desenvolupaven a pobles com Xodos, van causar l'abandó masiu d'aquestes àrees, començant pels nuclis més *inviabls* com eren el masos.

Itinerari

- 1 Font de la la Canaleja.
- 2 Masos del Sord i dels Colegials: representatius del que va ser la vida rural al voltant del Penyagolosa. Si ens dona temps ens aproparem també al de Gargant, tal volta el més emblemàtic de Xodos.
- 3 Mas de Felipe.
- 4 Centre històric de Xodos.

Recomanacions

És imprescindible dur calcer per a caminar per la muntanya i roba adequada a l'època i al lloc (menys de 15°). Molt recomanable dur impermeable per a la possible pluja, esmorçar, dinar per a compartir i diners per si haguérem de dinar a un bar i per a pagar el transport.

DATA	NOM ACTIVITAT	MUNICIPI	COMARCA	TIPUS ACTIVITAT	NIVELL DIFICULTAT
04/11/2018	Masovers de Penyagolosa	Xodos	l'Alcalatén	Senderisme i Patrimoni cultural	Mitjà

Llegenda

— Itinerari a peu

1 Parades de l'itinerari

Dades de l'itinerari a peu

Distància 6,8 km
Altitud mínima 1.160 m
Altitud màxima 990 m
Desnivell acumulat 390 m

Perfil topogràfic

